

pisal svojo prvo poljudno knjigo „Kořálečni mor“. Leta 1848. se je tudi bavil s politiko in pisal proti frankobrodskemu zboru. L. 1850. je tudi on sodeloval pri ustanovitvi društva „Dědičtvi sv. Cyrilla a Methoděje“. V Brnu je bil do l. 1859., kjer je vodil sirotišnico, ustanovljeno od grofa Sylva-Tarouca. V tem času je izdal „Moravské národní pohádky a pověsti z okolí rožnovského“. Ta zbirka narodnega blaga se je jako priljubila in je bila dolgo ena najbolj čitanih knjig. L. 1852. je začel izdajati koledar „Moravan“, katerega je urejeval do l. 1860. Za „Dědičtvi“ je bil obljubil Vaclav Štulc spisati življenjepis sv. Cirila in Metoda, a ga dolgo ni mogel dokončati. Vsi opomini Kuldovi so bili zastonj. Nekoč ga dobi Kulda nepričakovano pri grofu Sylvi-Taroucu. Kulda zakliče takoj: „Nobene milosti! Danes Vas imamo. Toliko časa Vas tu zapremo, dokler ne skončate spisa.“ Štulc je bil res toliko časa kakor jetnik pri grofu, dokler ni spisa dokončal. — Kulda je bil nasprotnik slovaškega razkola. Kakor je deloval na to, da ohrani narodno enoto med Češko in Moravo, tako je hotel tudi Slovake združiti s Čehi. Najhujši slovaški separatisti so bili pa luteranci, zlasti doktor Radlinský. Slovaki so se ločili od Čehov. — Kulda je bil tudi duša „Ustřední Jednoty Katolické“ v Brnu, katera je vzdrževala tudi ljudsko knjižnico.

Poljski violinist Bronisław Hubermann koncertira zdaj z velikim uspehom po Italijanskem. V Genovi je doživel redko čast. Ob navzočnosti vseh občinskih odbornikov je smel igrati na Paganinijeve gosli. To dovolijo samo najslavnejšim goslarjem.

Muzej Adama Mickiewicza v Parizu. V „Biblioteki poljski“ na Quai d'Orléans v Parizu so po občnem zboru tega društva, na katerem je grof Mycielski predaval „O poljskih slikarjih v Parizu od l. 1830. do 1860.“, slovesno otvorili „Mickiewiczzev muzej“. Sin pokojnega poljskega pesnika, Władysław Mickiewicz, je mnogo let nabiral spomine po svojem očetu: pisma, rokopise, slike, risbe, časopise, merjaje itd. Pridružil je tem spominom tudi celotna izdanja Słowackega, Krasińskiego, Gaszczyńskiego, Zaleskega in drugih pisateljev, s katerimi je bil prvi poljski pesnik v osebni zvezi.

Gospodarska borba za rodno zemljo na Poljskem. Pruska vlada je izdala celo vrsto izjemnih zakonov proti Poljakom, da zatre njihovo narodnost v pruskem kraljestvu. Milijone je država žrtvovala, da se pokupijo poljska posestva in naselje s Prusi. Pokupili so v resnici 22.000 ha poljske zemlje. A tudi Poljaki so razvili živahno delovanje v svojo rešitev. Doslej je že ena tretjina te pokupljene zemlje zopet v rokah poljskih posestnikov. Posebno Poljaki iz varšavskega kraljestva z mnogimi denarnimi žrtvami pomagajo svojim rojakom na Pruskem.

Poljaki in drugi Slovani. „Słowiański klub“ v Krakovu je sklenil, delati na to, da dobé Poljaki v svojem jeziku slovnice in besednjake vseh slovanskih jezikov.

Slovanski rokopisi v Vatikanu. V „Archivu“ popisuje dr. Vatroslav Jagić pod naslovom „Analecta Romana“ slovanske rokopise, ki se nahajajo v Vatikanu. Posebno zanimiv je glagolski breviar v dveh knjigah iz l. 1379., v katerem je tudi povest svetega Vaclava.

Stari bolgarski rokopisi. Bolgarija ima štiri velike zbirke svojih starih rokopisov: V Rilem samostanu, v „Narodni knjižnici“ in v muzeju plovdivskem in v knjižnici „Svetea sinoda“ v Sofiji. Mnogo rokopisov je šlo v tujino; največjo zaslugo za sedanj ohranitev rokopisov pa ima „Sveti sinod“. V novjšem času so začeli te rokopise znanstveno preiskovati in popisovati.

Slovanska filologija in starožitnost. „Imperatorskaja akademija nauk“ v Peterburgu, „Česká akademie cis. Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění“ in c. kr. ministrstvo za nauk in bogochastje na Dunaju so dali podporo slovanskim učenjakom, da so začeli izdajati natančno bibliografijo slavističnih ved. Dobili smo nedavno v roke drugo knjigo „Věstníka slovanské filologie a starožitnosti“, kateri izhaja v Pragi. Štirje uredniki v Pragi so si razdelili delo, da s pomočjo strokovnjakov raznih slovanskih narodov izvrše to veliko delo. Splošno in primerjajoče jezikoslovje in pregled filologije baltske je prevzel prof. dr. Jožef Zubaty, slovansko jezikoslovje in paleografijo cerkveno-slovansko prof. dr. Fr. Pastrnek, slovstveno zgodovino in slovanski narodopis prof. dr. Jurij Polivka, slovanske starožitnosti pa prof. dr. Lubor Niederle. 327 strani obsegajoča knjiga nam podaja celo bibliografijo vse slavistike iz l. 1901. Tu so po tvarinah razdeljene vse knjige in tudi važnejši spisi, ki so izšli po znanstvenih listih in se bavijo s slavistiko. Uredniki so se ozirali tudi na slovansko slovstvo in navajajo članke iz naših listov, ki se bavijo s slovanskimi vprašanji. Bilo bi zelo škoda, ako bi to delo moralo prenehati zaradi gmotnega primanjkljaja. „Věstníku“ je delala precej konkurence bibliografija peterburške akademije. A čuje se, da bo tudi ta prenehala. Želimo, da bi na sestanku slavistov v Peterburgu o tem razpravljali, da dobi slovanska znanost redno ta velevažni pripomoček.

Goethe in Srbi. Kakor je znano iz Goethejeve pesmi o Asanaginici, je ta nemški pesnik poznal vsaj nekoliko tudi srbsko narodno pesništvo. Pred kratkim je objavil Filip Loewe spis „Goethe und der Sarajlija“, v katerem popisuje, kako je bival Srb Sima v Lipskem in je tam po profesorju Gerhardu spoznal osebno Goetheja. Temu je poslal tudi svojo „Srbi-